

Český učitel ve světě médií

Tisková konference
15. září 2021

Co se dnes dozvíme?

- Jak se učitelé orientují ve světě médií?
- Odkud čerpají informace a jak s nimi nakládají?
- Umějí rozeznat dezinformace?
- Jaké nástroje mohou vést ke zlepšení

Proč se tímto tématem zabýváme?

- Události roku 2021
- Přispíváme k identifikaci aktuálních problémů.
- Přinášíme řešení a nástroje, které pomáhají.

2016 - Národní výzkum kyberšikany učitelů

2017 - Sexting a rizikové seznamování dětí v kyberprostoru

2018 - Rodiče a rodičovství v digitální éře

2019 - České děti v kybersvětě

2020 - Český učitel ve světě technologií

VÝZKUM:

Český učitel ve světě médií

Kamil Kopecký, René Szotkowski
a Dominik Voráč
Univerzita Palackého v Olomouci

Metodologie

Metodologie

2155
pedagogů z celé ČR

Základní demografie výzkumu

78 %

**Věkový
průměr
47 let**

22 %

Vzdělání pedagogů

**87 % respondentů
je vysokoškolsky
vzdělaných**

Mediální výchova na českých školách

Jaká je odbornost pedagogů?

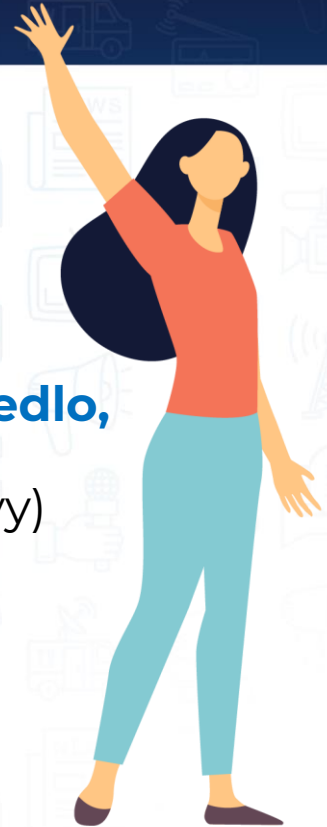

Skoro

80 %

pedagogů uvedlo,

že v rámci svého studia (učitelské přípravy)
neabsolvovalo předměty zaměřené
na mediální výchovu...

Jaká je odbornost pedagogů?

...a 61,48 %

neabsolvovalo
ani doplňkový
seminář či kurz

Je mediální výchova téma?

9 z 10

pedagogů souhlasí s tvrzením,
že je mediální výchova důležitá

Je mediální výchova téma?

8 z 10

Pedagogů ale nesouhlasí s tím,
že by se měla navýšit časová
dotace mediální výchovy na
úkor jiných předmětů

Jaká je realita ve výuce?

Téměř

polovina

pedagogů uvedla, že se v rámci
výuky nevěnují mediální gramotnosti

Jaká je realita ve výuce?

Ta druhá

polovina

uvedla, že se mediální výchově věnují
pouze průřezově v ostatních předmětech...

...jen **3** % pedagogů učí mediální výchovu
jako samostatný předmět

Mediaální výchova jako průřezové téma

V hodinách informatiky
59,95 %

V hodinách občanské výchovy
54,11 %

V hodinách českého jazyka
44,41 %

Klíčová témata mediální výchovy dle pedagogů

Fake news, dezinformace

35,5 %

Rozpoznávání relevantních zdrojů

34,06 %

Orientace v mediálním prostoru

32,20 %

Konzumace a hodnocení informačních zdrojů dle pedagogů

Nejčtenější print

1. MF Dnes – **14,01%**
2. Respekt – **11,46%**
3. Deník – **9,23%**

Důvěryhodnost

**Nejvíce
důvěryhodné**

Hospodářské
noviny - **75 %**

**Nejméně
důvěryhodné**

Blesk - **1,85 %**

AHA! - **1,43 %**

Print zajímavost

Byť jsou bulvární deníky **Blesk** a **Aha!** nejčtenějšími v Česku, mezi pedagogy patří mezi **nejméně** pravidelně čtená média.

Blesk čte pravidelně jen 1,07 %
a deník Aha! jen 0,60 % pedagogů

Nejčtenější online

1. iDnes – **40,14 %**
2. Aktuálně – **33,46 %**
3. Novinky – **30,44 %**

Důvěryhodnost

Nejvíce důvěryhodné

ČTK - **76 %**

iRozhlas - **76 %**

ČT24 - **72 %**

Nejméně důvěryhodné

Aeronet - **90,87 %**

Sputniknews - **89,73 %**

Nová republika - **87,32 %**

Online zajímavost

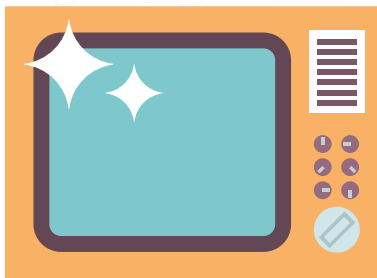
1 z 10

pedagogů

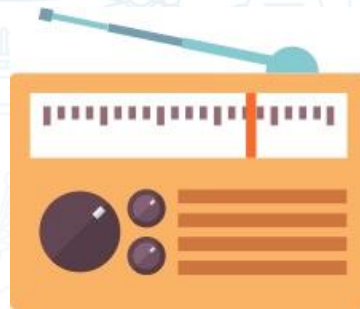
nepovažuje

dezinformační weby za nedůvěryhodné

Nejsledovanější/Nejposlouchanější – Rádio/TV

Kanály ČT
75 %

Kanály ČRo
41 %

Důvěryhodnost

Nejvíce důvěryhodné

Kanály ČT - **68 %**

Stanice ČRo - **80 %**

Nejméně důvěryhodné

TV Barrandov - **80 %**

Mix regionálních
stanic

Rádio/TV zajímavost

Křesťanská rozhlasová stanice **Radio Proglas**

má **druhou největší míru
důvěryhodnosti (52 %)**

zároveň **každý pátý (20 %)** pedagog

jej označil za **nedůvěryhodné.**

Media: shrnutí

Učitelé mají dobrou **znalost** i vysokou **důvěru** ve **veřejnoprávní média**. Poměrně vysoké **nedůvěře** se těší dnes již tradiční, **dezinformační weby**, není ale **absolutní**.

Media jako zdroj výuky

Media jako zdroje výuky

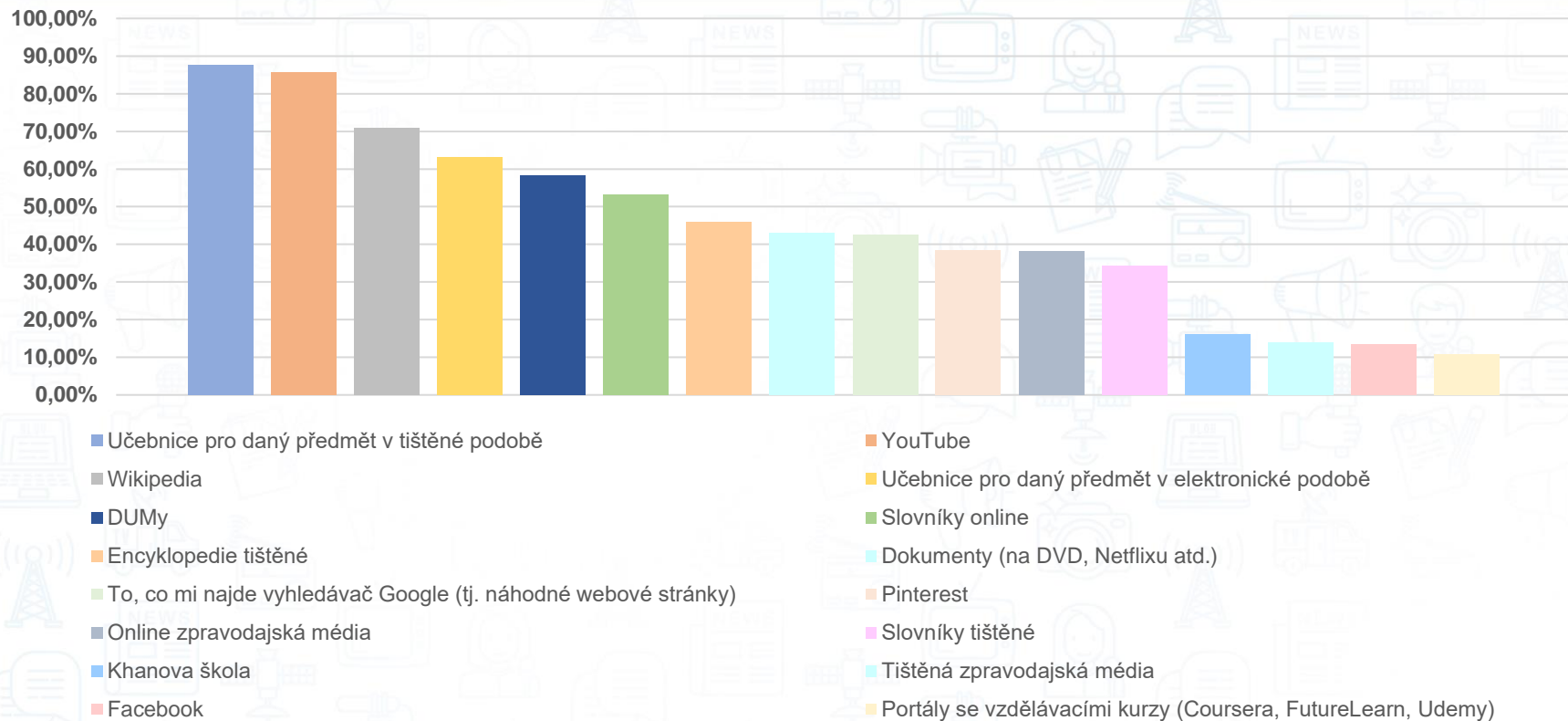

Tištěné učebnice
88 %

YouTube
86 %

Wikipedia
71 %

Media jako zdroje výuky

Shrnutí

O2 Chytrá škola

1. září v 10:24 · 🌐

Tištěné 📖📖📖 jsou stále [↑]TOP zdrojem pro výuku. V těsném závěsu je ale platforma 📺 YouTube a 🌐 on-line zdroje. [→]SOON potřeba mediálního přehledu 🧑🧑🧑

NEWS

Dezinformace

Dezinformace

Respondentům z řad **pedagogů**
jsme položili několik otázek o **aktuálních tématech,**
která podléhají vysoké míře **dezinformačních**
článků, převážně v online prostoru.

Dezinformace

10.

Každý

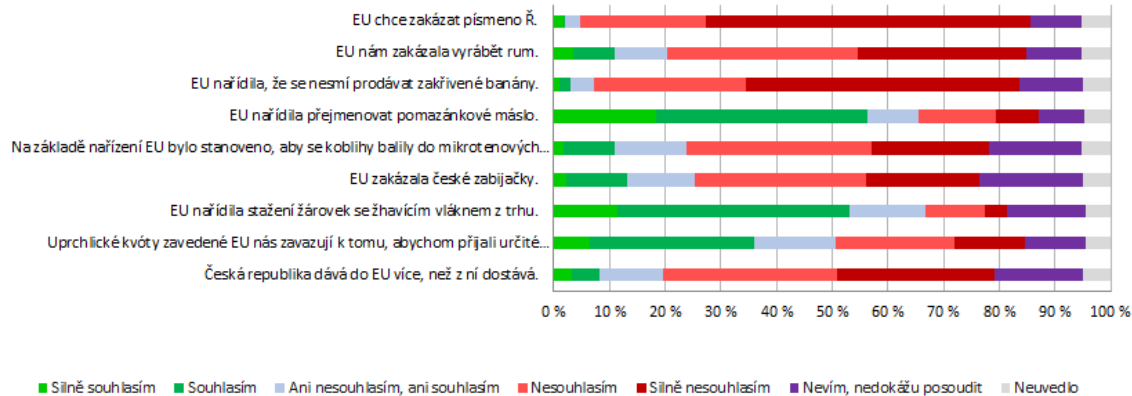
učitel posuzuje pravdivost informací zcela

chybně.

Dezinformace: Informace o EU

62 %

pedagogů dokáže
správně určit
pravdivost informací

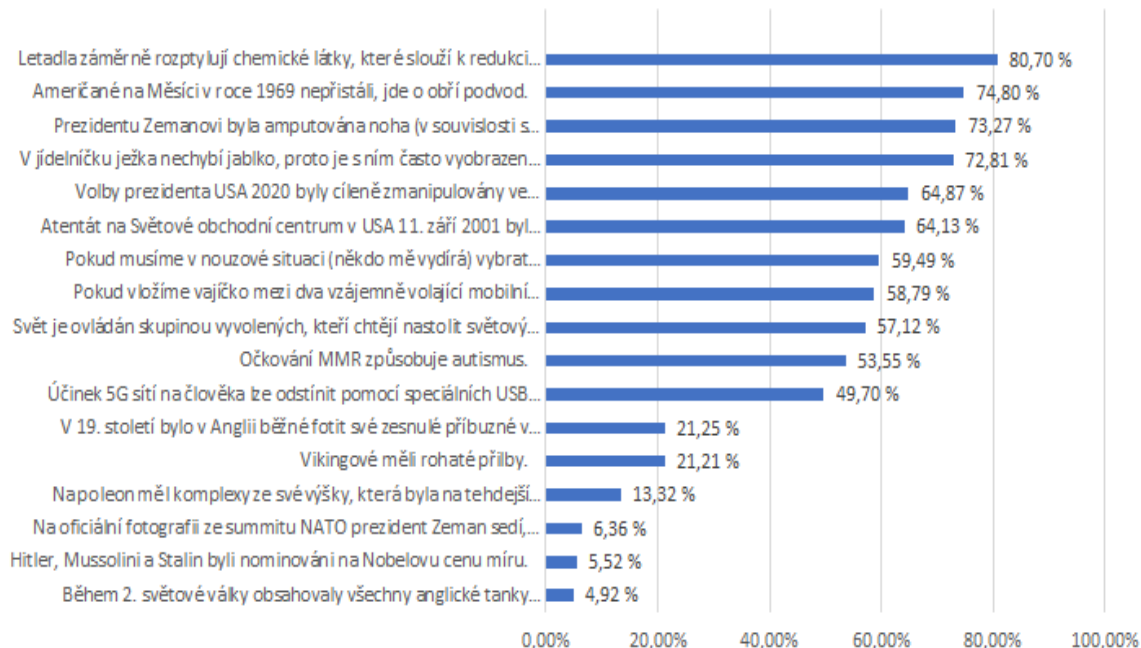

Dezinformace: Aktuální a historické informace

Jen

54 %

dokáže správně určit
pravdivost informací

Dezinformace: Informace o pandemii Covid 19

68 %

pedagogů dokáže
správně určit pravdivost
informací

Satirický vs. skutečný profil na sociální síti

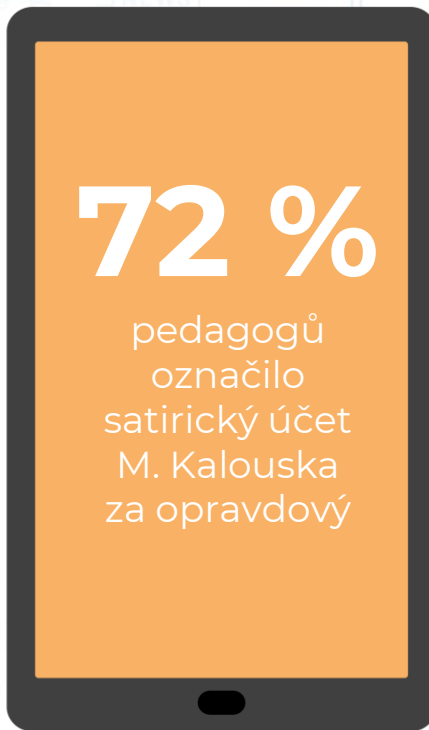

Miroslav Kalousek
@mkalousek

To, co se momentálně děje v poslanecké sněmovně, jsem za více než 20 let své politické kariéry neviděl. Říkám to zase a znovu: Pane premiére, prosím, odstupte.

12:00 PM · Apr 6, 2019

128 Retweets 45 Quote Tweets 1.5K Likes

Miroslav Kalousek
@kalousekm

Dnes je Boží hod... V rámci vánočního rozjímání jsem si si vzpomněl na 25.5. 1996, kdy v Jeně Jan Železný hodil oštěpem dosud nepřekonaný světový rekord 98,48 m. To byl taky Boží hod.

1:18 PM · Jan 11, 2021

47 Retweets 3 Quote Tweets 2.9K Likes

Dezinformace: shrnutí

Jen

6 10

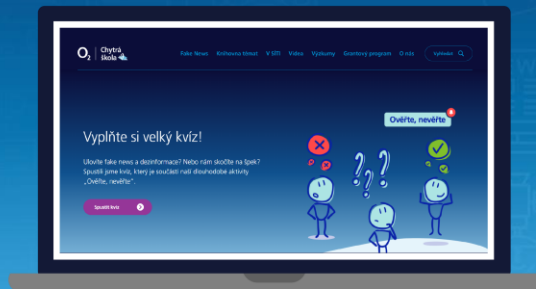
z

učitelů

bezpečně rozezná dezinformaci.

Co děláme pro zlepšení situace?

O2 Chytrá škola

- Komplexní vzdělávací portál
www.o2chytraskola.cz

Online bezpečnost

Počítačová gramotnost

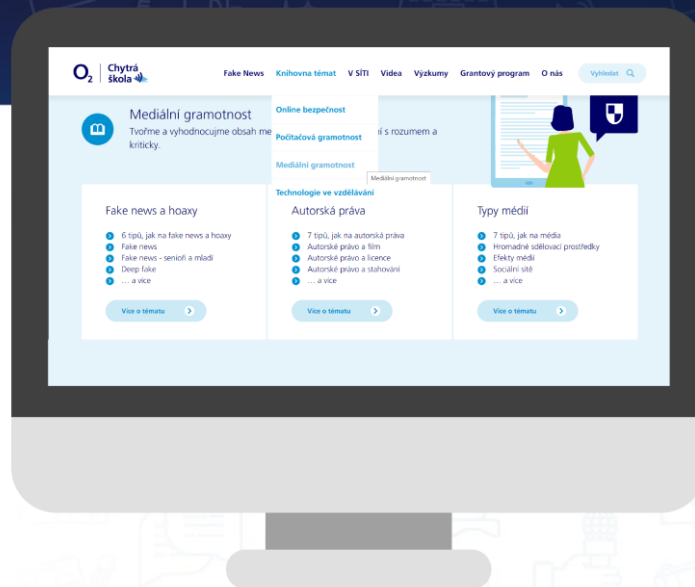
Mediální gramotnost

Implementace nástrojů pro

distanční výuku

Digitální technologie ve výuce

- Grantová podpora pro základní školy v ČR
- Partnerství a spolupráce s neziskovými a vzdělávacími organizacemi
- Podpora a vývoj nových nástrojů

Nadace O2

Nadace O2 vypisuje další grantovou výzvu pro základní školy v Česku!

Grantová výzva v hodnotě
5 milionů Kč pro kalendářní rok 2022

Vybrané školy mohou získat pro své
projekty až 100.000 Kč

Zájemci hlašte se na
www.o2chytraskola.cz/grantovy-program

Pedagogická fakulta UPOL

- Integrace mediální výchovy do učitelského základu
- Realizace projektů E-Bezpečí, Svět médií 21, Učitel21 či Pravda nebo lež
- Aktivní zapojení fakulty do fact checkingu
- Vzdělávání učitelů z praxe
- Více info na www.e-bezepeci.cz

Univerzita Palackého
v Olomouci

Nekrm kachnu! - Fakescape

- Spolek Fakescape vznikl v roce 2018 na Masarykově univerzitě v Brně
- V roce 2021 vznikl projekt Nekrm kachnu!
- Edukativní karetní hra má za cíl rozvíjet mediální gramotnost žáků základních a středních škol zábavnou formou
- Dá se hrát opakovaně i bez lektora
- Nadace O2 podpořila vznik této karetní hry částkou **150.000 Kč**
- Více na www.fakescape.cz

Verifée - Představení

- Projekt Verifée se zabývá výzkumem a vývojem umělé inteligence pro analýzu důvěryhodnosti zpravodajských článků.
- Projekt je vyvíjen v Dataclair.ai – Centra pro umělou inteligenci v O2.
- Poskytuje transparentní výstupy doplněné o konkrétní odůvodnění.

Verifée - Metodika

- Kombinace hodnocení stylistických, kontextových a dalších parametrů článku pomocí nejmodernějších modelů strojového učení.
- Vytvoření hlavního modelu, který kombinuje tyto vlastnosti článku a učí se jejich korelaci s celkovou důvěryhodností.
- Systém funguje na úrovni jednotlivých článků, nekategorizuje celé zdroje.
- Výsledkem je kvantifikace na škále 0-100 a odůvodnění daného skóre.

VERIFÉE

Verifree - Cíle

- Kultivace českého mediální prostoru
- Poskytnutí nástroje veřejnosti
- Rozvoj mediální výchovy ve spolupráci s projektem O2 Chytrá škola

Děkujeme za pozornost!

